

Lees hier tesis-masterproef ' De bezetting van het Lappersfortbos. Een studie naar het repertoire van de milieubeweging binnen een transnationaal perspectief ' (Met dank aan Ole Mahieu & de Universiteit van Gent, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte)

WEEK VAN HET BOS ?

We zijn weer week van het bos <http://www.weekvanhetbos.be/nl-BE/content/week-van-het-bos/2/> . Deze keer speciaal. Ole Mahieu & Marcus Cumberlege vertellen over de natuurhelden van het Lappersfortbos. Ole stelt zijn tesis (zie boven) over het Lappersfortbos voor en Marcus verklankt wat de muzes hem toefluisterenden. Tevens kijken we of Vlaanderen 13 jaar na de eerste bosontruiming echt handelt ? Zijn de natuurwoorden & de bosdromen in Vlaamse daden omgezet ? Of duurt woestijn nog 40 jaar ? Is het glas echt halfvol en mogen we hopen ? Welkom zondag 18 oktober 2015, 14u30.

Samen met Ole en de vrije Brugse stadsdichter Marcus Cumberlege neemt bosdichter Paul Saccasyn tevens afscheid. Hij schreef een gedicht voor de elf platanen aan rand Bombardier & voor boswachter Koen die gaat zorgen voor de bossen in de regio Praatbos, Vladslo. Welkom terug boswachter Rik !

(Plaats van verzamelen Brugge : Lappersfortbos, ANB-bord hoek Ten Briele/Vaardijkstraat, 8200 Brugge. Toegang gratis. Meer info www.poeziebos.be Bij regen paraplu & laarzen). Info 050/390957 (de mensen horen haar in dezelfde tuin) **HOMINES EAM AUDIUNT IN EODEM HORTO**

Van zonsopgang tot zonsondergang www.natuurenbos.be/lappersfortbos www.poeziebos.be <http://www.uitinwestvlaanderen.be/10235/het-hugo-clauspad-voor-poetische-wandelaars> U kan dagelijks wandelen op deze rust- en stilteplek waar de muzes wonen en U ademruimte schenken

PS. WELKOM IN HET POËZIEBOS (MEER INFO TER PLEKKE OF OP WWW.POEZIEBOS.BE)

De poëziewandelroute *Stem van brood en bossen* staat onder de hoge bescherming van de dichters en dichtersessen van de Lappersfort Poets Society. De Lappersfort Poets Society is een kring van dichters en dichtersessen die de bezorgdheid voor de aarde in poëzie heeft gegoten. Net zoals in de film 'Dead Poets Society' van Peter Weir ervaren zij de natuur en de bossen als een onmisbare bron van leven. Hieronder een proeve.

De stem van de dichters fluistert zich een weg naar het oor van de wereld. Ook wanneer stormen van protest zijn gaan liggen en iedereen zwijgt, blijven zij koppig fluisteren en formuleren. Ze richten standbeelden op voor gesneuvelde eiken, beuken en populieren, ze schilderen miniatuurtjes voor uitgestorven vogels en vertrappele paddenstoelen. Ze hamsteren metaforen, ze bouwen machtige taalconstructies om het Lappersfortbos met het regenwoud te verbinden. Ze geven zuurstof aan het leven en houden dromen en herinneringen levendig. Ze geven eten en drinken aan idealen. Ze vertellen hoe weerloos alles van waarde is.

Doorbladert u even dit bos. U komt voorbij tien borden langs de levende poëzieroute van het Hugo Clauspad. U vindt er 20-tal gedichten over liefde voor mens, natuur en bos als zuurstof voor het leven. Hier vindt u een rustpunt. Kom even op adem, zodat u morgen weer onvermoeibaar mee kunt ijveren voor een wereld van duurzaamheid en dierbaarheid.

Deze poëziewandelroute wordt liefdevol opgedragen aan Mark Braet, Melanie Vanbrughe, Jotie T 'Hooft en Hugo Claus. De bosdichters van de Lappersfort Poets Society willen deze vier overleden dichters in herinnering brengen en eren. De samenleving is een deelnemerschap tussen de levenden, de doden en zij die nog geboren moeten worden. Dit Poëziebos wil deze gedachte warm houden.

Dit poëziebos is ook een boeboeksbos onder de bescherming van Marc de Bel. We laten jullie een fragment lezen uit de BEHA-BOOMHUT van 1996.

Puf voelde even aan zijn boog en pijlenkoker, die hij stiekem onder het dekentje mee naar de boomhut had gesmokkeld, zette zijn sterrenslaapmuts op en liet zich diep in het hoofdkussen wegzakken. Pit volgde zijn voorbeeld en trok het dekentje tot aan haar kin.

' Welterusten, Pit, ', geeuwde Puf. ' Slaap ze, Puffie. '

De bladeren van de vogelkers spiegelden zich in de stralen van de volle maan, die hier en daar als strak gespannen zilveren linten door de hoge boomkruinen priemden. Het viel Pit nu op hoe stil het eigenlijk in het bos was. Onwijs veel stiller dan overdag. Dit was een heel ander Biezenbos, zonder het vertrouwde vogelengezang. In deze donkere stilte kon je zelfs je eigen hart horen bonken.

Marc de Bel Met dank aan uitgeverij Clavis

[+ Lees hier de 20 gedichten uit de derde editie Hugo Clauspad, Lappersfortbos. Lichtmis 2014. Met dank aan ANB & de bosdichters](#)

VROEGER WAS EEN BOS

Wat is dat geruis?

Het gehuil van een boom, jongen.

Wat is een boom?

Een vogelhuis van bladeren, jongen.

Wat zijn bladeren?

De gedichten van de twijgen, jongen.

Wat zijn twijgen?

Het zwerfhout van de takken, jongen.

Wat zijn takken?

De smekende armen van de stam, jongen.

Wat is de stam?

Wat al niet huist in die knoestige bast, jongen.

Wat is bast?

Wat de schors scheidt van het hout, jongen.

Wat is hout?

Planken met nerven en kwasten, jongen.

Wat zijn planken?

In de haven gestapeld regenwoud, jongen.

Wat is regenwoud?

De laatste der Mohikanen, jongen.

Wat zijn Mohikanen?

Vroeger met je tomahawk, jongen.

Wat is vroeger?

Vroeger was een bos, jongen.

Peter Theunynck

Hoge bomen

Hoge bomen wijzen de lucht graag
met takkenvingers. Ze lekken hun gebladerte
uit, verslikken zich in de bast
waarmee ze onder een gelaten zon

langzaam uit de kleren gaan. Dan staan
ze daar naakt en willen van de hete adem
van wie zich verbaast niet weten. Iemand
stelt de vraag die steeds wordt overgeslagen.

Het is, tonen ze schouderophalend in hevig
weer, een zaak van schaduw en lichtinval.
Plooibaar zijn ze naar waar de wind vandaan
komt. Ze zijn de vlakke hand op de kont

van de wandelaar, de smachtende monden
van de kastanje die ontbolstert. Ruige schors
is hun gave huid. Laat maar waaien, denken ze.
Wortelen, stevig in hun stammen staan. Heren

van staat. Tot ze vallen. Alleen de vaart
ziet hoe het hen ruggelings vergaat.

Paul Demets

MIDZOMERNACHTSDROOM

ze mochten
elkaar

ze konden
elkaar

niet aanraken

niet kussen

de steden
de bossen

het vlakke land
was te diep

de laatste bosring
is nu ontsloten

ze reiken
elkaar

de hand

ze kussen
elkaar

op de mond

de bossen
de steden

ze dansen

ze zingen

rond de droom
van het
Lappersfort

Wally de Doncker

ROZENBLOEDJE

Roos, wees gegroet
ontluik in tegenspoed

geen boom meer over die nog tuurt
en wolkendoorn verstikt de buurt

roos roosje bloed
alles komt toch goed

kind sterft een eeuwigheid te vroeg
vader verdrinkt zich in de kroeg

roos roosje bloed
alles komt toch goed

al word je in een vaas gezet
moeder komt nooit meer uit het bed

Roos Roosje bloedt
nooit komt iets nog goed

de tijd strikt ons met een list
dromen rotten uit de kist

Frau Rosenblut
wij blazen in het roet
kommt alles wieder - gut

komt het ooit weer goed

weet het niet, mijn bloed
vraag het aan de doorn
die de roos behoedt

Peter Holvoet-Hanssen

AL DIE DAGEN

Al die dagen bindt zij zich de boten aan.
Het ritmische getik van dunne masten,
het gillen van een touw in helle hoogte.

Soms nadert zij zachtmoedig licht,
soms ploegt ze richting eiland.
Vriendelijk maar wreed legt zij
haar schuim de aarde om.

Het is een dans. Wij lijden schipbreuk.
Elke avond is het wachten op wat ondergaat.

Lies Van Gasse

MOEDERS

Men herkent ze van ver en van vroeger: altijd in rep en roer,
Altijd dat vertrouwde rumoer. Of wij het niet te koud hebben
misschien, dat onze jas wat hoger moet geknoopt, dat wij
die slechte vrienden beter kunnen mijden. Et cetera,

et cetera. Zij zijn van overdosissen voorzichtigheid vervuld,
van levenslang et cetera, stupide stuwingen in buik en boezem.
Fluorescente details, eeuwenoud van eenvoud: spermavlekken die zij
stil, met dromerige ogen uit de lakens van hun zonen wassen,

meisjes die zij halsoverkop uit de vrouwen moeten wissen
die zij tussentijds geworden zijn. Het kan in goede moeders
alle machtig sneeuwen, voornamelijk wanneer geen mens
het al verwacht, begin november, zodra de doden victorie kraaien.

Zij geven kleuters sjaals en wollen wanten mee. Bananen.
Iets dappers tegen tranen. En van hun eigen moeders die hun
meer en meer ontglippen, worden zij de laatste moeders. Tot zij
de handen wantrouwen die hen niet langer vasthouden kunnen.

November wordt het niet, november valt. Als avond.
Lucht verplaatst zijn diepste rood in bladeren van beuk en eik.
En wegens alles wat zij niet meer kunnen houden, houdt hij op:
hun wereld vol et cetera, et cetera en totterdood.

Luuk Gruwez

VELDSLAG

De oude boom in de
wei achterom – hoe groot
zijn wij in hem geworden –
dat zelfs onze kleine schaduwen erin
zijn blijven leven.

Wij schiepen legers en
roemrijke overwinningen.
Vol lof werden wij gelauwerd en
vereerd door onze bloedeigen handen.

Als wij elkaar nu tegenkomen
kijken onze ogen elkaar aan, voldaan
en weten wij onszelf berust,
onze veldslagen overwonnen.

Steven Pollet

MAAR DE REGEN

De dingen, de woorden

Ik heb de dingen goed bekeken
Ik kan de dingen goed verbergen
Ik zal de dingen niet vergeten
Maar de regen

Ik help de woorden voor me werken
Ik weet hoe veel de woorden wegen
Ik zal de woorden wikken, schikken
Maar de regen

De dagen, het donker

Ik weet dat dagen uren kunnen
Ik zal op al de tellen van de dagen passen
Ik kan het weer doen dagen na de nacht
Maar de regen

Ik denk dat uren in het donker horen
Ik zie het donker van de dagen uren uren
Ik wil dat donker doen vervagen
Maar de regen

Joris Denoo

OUR GARDENER

in memoriam Frans Deruyter

That's how quickly it happens.
One minute you're climbing in a tree
Saw in hand, halfway to heaven.
The next you're in eternity.

You leave us looking up at you:
A dancing sun among the branches,
A schoolboy tossing naughty smiles
Like apples down to us below.

In the far gardens to which you go
Ladders are safe and made of gold.
Hearts never fail, or miss a beat
And nobody at all grows old.

Marcus Cumberlege

EENHOORN

Here, zonder naam en zonder gezicht
Zie vanuit den hoge
Op uw droeve eenhoorn neer
Die danig hunkert naar uw licht,

Die sierlijk door de wouden dwaalt
Maar bladeren geen voedsel vindt,
die voor de poort der doden draalt,
Allen bladeren op uw wind.

Here, zonder handen zonder stem
Snij de lichtlans van zijn voorhoofd
En vang hem in uw stalen klem
Voor de wereld hem de glans ontroof,

Lok hem langs de stapsteen sterven,
Niet als anderen domweg gedooft
Maar rein, vrij van bederven
Langs de kruisweg waar hij in gelooft.

Jotie T 'Hooft

Oudenaarde 1956 - Brugge 1977

ALS DEZE NACHT

Als deze nacht
er een ommezwaai bijbracht
langs een tedere kant
onbezorgd kiemend
naar de maan

twee vrienden
brachten geluk
als het voorbij was
was er leegte
in die mijmeringen

Er was geen angst meer
hoop, kou of warm
geen stonden die
weerkeerden met
de frisheid van een getij

Windstil, een schijn
niets zeggen
voor de wending
doorklievend bij plotse
uitgekozen momenten

Melanie Van Brugghe
(11 mei 1973 - 8 juli 2006 Lappersfortbos)

LENTELIED

Wij fietsten over dijken in een witte zon,
zij zomers transparant, ik uitgewinterd pas,
en alles was weer net zoals het eerst begon:
krooswater, bloesems, ooiën, onbetreden gras.

De lucht was iel en broos, de kreupeltakjes bros
in de nog wakke beemd waardoor wij blootsvoets waadden,
maar het gezang van lentegalen in het tsjiftsjafbos
verlokte ons naar 't mos, dat wij bevreemd betraden.

We aten appels in de glooi van een taluud,
waarna wij prille netels gaarden in het moer;
betoverd keken wij naar 't duiken van een fuut,
totdat het veer ons naar Sint-Bernards oever voer.

Zij wees mij blauwe schroefjes van de maagdenpalm
nabij de moede muren van een ouw' abdij.
Wij schreden binnen onder bronzen klokkengalm
en doolden door de gangen in een monnikspij.

En toen ontsteeg ik willig wat mij aards verbond:
een jonge vrouw, de voorjaarstooi, dit mijmer-oord,
want alles werd weer net zoals het ooit ontstond:
uit niets, uit on-geluid schiep iets mijn eerste woord.

wijlen Herman J. Claeys

DE WITTE BINNENKANT

Er ligt nog sneeuw:
een dunne korrelige laag
ligt vastgevroren op de levenloze
daken, maar wat bewegen kan
heeft alles afgeschud
als met een schouderophalen,
de lichte wrevel die soms volgt
op een romantische boutade.

Na een nieuwe oorlog, de dreigende,
zou ook deze mantel te dun zijn
om de dood te verhullen.
Zou het ijs kraken in het gele licht,
zou het gekleurde lichaam van de mees,
dat zichtbaarder wordt in de winter,
nog bewegen, of niet?

Met schokkende gebaren
worden rituele dansen uitgevoerd
gezichtsluus, onder witte maskers,
met de woedende ogen
van een clown.
Zou het denken vertragen, verdwijnen
bij de juiste toon,
de pijnverdovende klank, of niet?

Zo zou jij in leven kunnen blijven
'Nog net genoeg adem
voor enkele woorden
nog net genoeg leven
voor een lange afscheidskus'
en dit luxe noemen, zoals de witte overbodige
ruimte op de binnenkant, de ongebruikte,
van een doodsbrief, ook ruimte is.

Patricia Lasoen

HOLOKAUSTON

Ook in de herfst hielden we
ons als rovers op in de duinen

met haren vol zand en mist
en de opmerkelijke ernst
van een bende tienjarigen
riepen we oktober uit
tot de maand van het bloed

de dappersten onder ons
smeden met een ruk hun vingers
aan het helmgras, de rest kleurde
met het sap van braambessen
de handen rood

op een klein, cirkelvormig altaar
van schelpen en gedroogde bladeren
verbrandden we joelend een dode mus

als je tien bent ruikt de dood
nooit weeïg, wel scherp en rabiaat,
alsof de wereld brandt.

Frédéric Leroy

DE VRIJHEID VAN ZWIJGEN

Niemand hoort het graag: dat dit als sterven is
Maar in de vorm van een geboorte.

Je verlaat het ene weefsel voor een ander,
Een engte voor een ruimte, warmte voor pijn.
Je verlaat het, gaat alleen, je gaan is als zingen,

Er is geen ander heenkomen dan het gaan,
Geen andere vorm van zingen
dan zwijgen.

De vrijheid van zwijgen:
Ouden, boeken, doden.
Wie spreekt, voegt weinig toe.

Johan de Boose

KLARA

Door een bos vol dode dichters, naar het bed
van een zomervrouw in pure ballonlucht.

Loslaten is moeilijk zegt iemand in een mobieltje.
Het zit niet in een familie van vasthouden.

Ze houdt me stevig vast met haar twijgzame
rechter, de linker streelt door een dik verleden.

Zilvermeren in een strandwit aangezicht,
zo kijkt ze, ruikend naar Rosas.

- Ik zie u graag, zeg ik - omdat ik haar graag zie.
- Petertje, lipt ze, ben je met je fietsje?

Ze schenkt een glas vol
leven uit een vat van niets.

Niets dan schoonheid puurt ze uit het nu.
Haar rozenhof bloeit al het onvoltooide dicht.

Er wordt gependeld tussen bed en aanrecht,
gekookt, geknuffeld en gestorven onder elkaar.

Een watstaafje citroent woestijnlippen,
een slok water valt op gods akker,

een pleister vol liefde sijpelt in de bloedbaan.
Het is hier zalig heengaan,

blijven tot je helemaal weg bent,
stip aan de kim van je onteigende lichaam.

Peter Theunynck

IK BEN EEN VREEMDE IN DIT BOS

Ik ben een vreemde in dit bos,

De gast van schors en mos.

Ik ben verdwaald in struikgewas
Waarover ik ooit sprookjes las.

Ik kijk met nieuwe ogen

Naar zonlicht tussen de bogen

En gewelven van een kathedraal

Uit een oud woudverhaal.

Lieve muzen van de linden,

Laat ons onszelf weer vinden

Ver van het dagelijkse jagen.

Lieve bezetters van de bomen,

Laat ze niet aan deze schatten komen,

Laat hun geweten knagen.

Hilde Keteleer

NIET ZONDER REDEN

Niet zonder reden daalden bossen uit de hemel neer.
Soms schroeit het binnenskamers, slaan de pannen
van het hoofd. Soms hongert ook een hart naar brood,
snakt het raam naar rozen. Mensen hebben bossen nodig.

Niet zonder reden daalden bossen uit de hemel neer.
Soms is het al metaal dat ons betintelt en magnetiseert.
Steden hebben gulzige motoren, kleppen en cilinders
ratelen maar door. Steden hebben bossen nodig.

Niet zonder reden daalden bossen uit de hemel neer.
Soms vreet het miltvuur van de eindigheid,
het vijverslijk, het knarsetanden van de overweg
een kolf, een fles aan ons. Mensen hebben bossen nodig.

Niet zonder reden daalden bossen uit de hemel neer.
In beuken zwelt het verlangen naar kathedralen.
Op eik rijpen gedachten, linde giet er slaap op,
taxus ent volharding. Steden hebben bossen nodig.

PETER THEUNYNCK

KORENBLOEMEN 2

zaadjes van een cent
veel meer hoef je niet
uit te geven voor een meer
dat zachtjes deint in de zoom
van een tuin – voeg daar gratis

een lijster bij, trouwe bezoeker
van een zilverberk: hij jodelt
zijn lofzang op de zon en jouw
woord moet rijmen, zaden
rapen die als beeld verschijnen

hoeveel zomers heb je nog
te gaan, hoeveel lijsters mag je
nog beluisteren - bekommernissen
waar een korenbloem van zegt:
zwaai nu maar, gebaar als golven
bij de duinen, bloei als een boom
die zich aansluit bij duizend kruinen

een bos dat wiegt en wemelt
zoals de wieren in zee: daar
ben je ooit vandaan gekomen
als een zaadje zonder ogen,
zonder besef van zijn bestaan

kom, laat je woorden zwaaien
als korenbloemen voor een raam

zo blauw en zo blijmoedig de lijster
en geen van beide bekommert zich
om het blijven van hun naam

Staf De Wilde

Bosdichters & Poëziebos gedichtenwandelroute

Bezoek deze Brugse stilte- en poëzieplek . Dagelijks van zonsopgang tot zonsondergang kunnen wandelaars 21 gedichten lezen langs het vernieuwde Hugo Clauspad. Verspreid in het hart van het geredde bos. Ze zijn de stem van de muzes van het bos, recht uit het hart van de bosdichters & stadsdichteressen van de Lappersfort Poets Society <http://www.regiobrugge.be/lappersfortpoets.php> . De muzes van het bos zingen er eeuwig, verlangend naar eilanden & hopen op vredesbossen ! www.poeziebos.be

Komt, mijn vrienden. Een nieuwe wereld wacht. Tot achter de zonsondergang wil ik varen. Al is de oude kracht niet meer, die hemel en aarde verzette, we zijn wat we zijn : ons hart verlangt naar grootse daden. Tijd verzwakt ons, wilskracht versterkt ons om te streven, te zoeken, te vinden en niet te wijken. (Lord Tennyson, geciteerd in film 'Dead Poets Society' inspiratie bosdichters) Komende wandelingen in het Lappersfort Poëziebos, zie www.poeziebos.be

Waarom de Lappersfort Poets Society ?

De Lappersfort Poets Society is een kring dichters en dichtersessen - sinds Brugge 2002 - die de bezorgdheid voor de bossen & bomen van het Groene Gordel Front & de bosbezitters in poëzie heeft gegoten. Net zoals in de film "Dead Poets Society" ervaren zij de natuur en de bossen als wezenlijk deel en bron van het leven... Maar helaas is die bron - net als de democratie - op korte en op middellange termijn bedreigd. Dus alertheid want het gevaar is nooit geweken...Net zoals de Dead Poets rebelleren de bosdichters en bosdichtersessen met levenspoëzie en creatieve opstand tegen het fnuikende gezag... Ondanks de overmacht van de macht : het verzet van de levende krachten voor duurzaamheid groeit van onderuit...Op hoop van zege..? Vele gedichten zijn on line op <http://www.regiobrugge.be/lappersfortpoets.php> of op www.poeziebos.be

Met ons moeten de dingen een begin hebben. Hier, nu, is een oorsprong. Op de drempel van een onbekende, ongeschreven, onvoorziene uitdaging blijven wij onzeker staan. Laten wij moed vatten. Ons brein leegmaken. En ons bekend maken aan onszelf. En aan onze eeuw. Opdat wij onze aandacht richten op dit schouwtoneel. Opdat wij ons concentreren. En luisteren. Opdat wij ons voorbereiden in ernst en met vreugde. Laten wij ons heerlijk bewust zijn van wat wij zullen gaan maken. Van wat zich zal afspelen in dit massaal samen schrijven aan het duurzame Hanze-draaiboek. Van de toekomst. (vrij naar Ben Okri : Gevecht in de geest, keerspreuk v/d 21 ste eeuw)